

Raquel Ricart

PRATS I CAMPS

Drames reconstituents

Raquel Ricart era una narradora discreta fins que amb l'aparició de *Les ratlles de la vida* (2010) féu un salt brutal, que el lector pot comprovar amb la publicació de dos llibres recents. *El ciutadà perfecte* és una novel·la de ciència-ficció, pensada tant per a joves com per adults, que aconsegueix crear un univers potent, una suposada utopia que tracta sobre controlar el cervell i les malalties. I sobretot *El temps de cada cosa*, que ha merescut el Premi El lector de l'Odissea 2014.

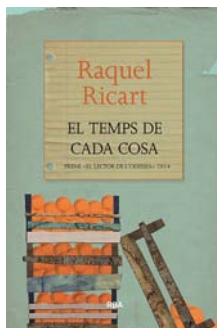
La nova novel·la fermenta, fa créixer i madura la mirada i la manera de fer que el lector trobava en *Les ratlles de la vida*. És un pas més en la projecció de vides menudes voleiades per uns climes travessats per condicionants mentals, culturals, històrics i per les eleccions personals. L'estructura coral i la imbricació de les diverses històries projecta una teranyina fictícia plural i fèrtil en matisos, que funciona com un mecano que encaixa destrament les històries amb avançades i reculades. Són paütats mil·limètricament els paral·lelismes i aplica amb una habilitat esborronadora la tècnica musical de la repetició i la variació. En

cada cas les similituds aporten un valor diferent. El gruix de les històries és grupal, dominat per dues dones i les seues famílies: Carme, la seua filla i el seu net, però sobretot la família llarga de Maria, on destaca Tomàs, la seua dona americana i els seus fills, Toni i Selma. Tot plegat, la trama abasta tres generacions i dos continents. Per escenificar les relacions entre mares i fills i el seu abandonament.

En *El temps de cada cosa* les vides dels protagonistes són arrasades per un remolí (marcat per l'atzar i farcit de secrets i de buits) que els arrossega i desborda, i que han de patir i suportar i alhora tractar d'explorar-lo a fi de refer les peces de l'edifici vital malmès, i poder així reconduir les rutes personals i fer aflorar el vitalisme que duen emponat, emporugit, sota les pors i les inèrcies. Ens trobem davant una trama dramàtica de personatges transterrats o descentrats, d'adversitats incessants, de conformacions doloroses, amb ombres i llums, catarsis i finals reparadors. I on la compassió, la remissió i la redempció tenen un gran pes.

Un altre tret clau de la novel·la és la intensitat, la passió que envolta els protagonistes. Ricart manipula vides trencats, però no cau en la patologia ni en l'espectacularitat; ni en la sentimentalitat ni el fulletó; més aviat es capbussa en la fondària humana, els laberints de la ment i la diversitat de reaccions. La narrativa aposta per l'emotivitat vibrant, ja que, per dir-ho a la manera de Martha Nussbaum, les emocions són "elements essencials de la intel·ligència humana", amb conseqüències profundes per component moral de les persones i amb lligams forts entre ètica i estètica. Les emocions dels personatges subratllen les urgències personals i n'esdevenen el baròmetre per "reflexionar" i "actuar" en les situacions nodulars.

En un llibre, com *El temps de cada cosa*, que aposta fort pel vaivé narratiu, pel recurs de les repeticions i dissecionar a cor obert l'interior dels personatges, pot produir alguna dissonància i algun breu excés d'artificiositat. No obstant, és ben palès que el conjunt dels efectes juga a favor de la història, que, conduïda per una estil sinuós, de prosa melodiosa que integra en una mateixa respiració reflexió i lirisme, reforcen a projectar una obra d'una considerable amplitud de mires.

El temps per a cada cosa

RAQUEL RICART

RBA, La Magrana
Barcelona, 2015
316 pàgines